

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής “Προς μία ευρωπαϊκή στρατηγική για τη ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού”»

(2002/C 107/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής «Προς μία ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού»·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 13ης Ιουνίου 2000, να καταρτισθεί γνωμοδότηση, βάσει του άρθρου 265, παράγραφος 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με θέμα την Πράσινη Βίβλο «Προς μία ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού» και να αναθέσει στην επιτροπή 4 — «Χωροταξία, Αστικά Θέματα, Ενέργεια, Περιβάλλον» — την προετοιμασία των σχετικών εργασιών·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο — Προπαρασκευή της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου του Κιότο (CdR 295/1999 fin) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την «Πρόταση της Επιτροπής με θέμα την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (CdR 191/2000 fin) (2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα» (CdR 270/2000 fin) (3)·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της ενέργειας και την πρόταση οδηγίας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά του ηλεκτρισμού και την οδηγία 98/30/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά του φυσικού αερίου COM(2001) 125 τελικό·

έχοντας υπόψη τη σημασία που έχει μακροπρόθεσμα για την ΕΕ η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ικανοποιώντας ταυτόχρονα τις απαιτήσεις στον τομέα του περιβάλλοντος, την τήρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΕΕ στο Κιότο, όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου·

έχοντας υπόψη το ενδιαφέρον που έχει να συμμετάσχει στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του εφοδιασμού, ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο της ζήτησης και την ανάπτυξη των ανανεώσιμων και αποκεντρωμένων μορφών ενέργειας, ο μεγαλύτερος αριθμός φορέων, μεταξύ των οποίων οι τοπικές και περιφερειακές αρχές·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 38/2001 rev. 2) του εισηγητή κ. Roelants du Vivier (Γερουσιαστή, αντιπρόεδρου του κοινοβουλίου των Βρυξελλών, (B,ELDR) που υιοθέτησε η επιτροπή 4 στις 8 Οκτωβρίου 2001·

υιοθέτησε ομόφωνα στην 41η σύνοδο ολομέλειας της 14ης και 15ης Νοεμβρίου 2001 (συνεδρίαση της 15ης Νοεμβρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Απόψεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την Πράσινη Βίβλο που δημοσίευσε η Επιτροπή με τίτλο «Προς μία ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού». Το θέμα της ασφάλειας της ενέργειας χρήζει πράγματι ιδιαίτερης προσοχής, ιδίως τη στιγμή που η ελευθέρωση των αγορών ενέργειας μπορεί να δημιουργήσει τον κίνδυνο μιας βραχυπρόθεσμης προσέγγισης των θεμάτων ενέργειας.

(1) ΕΕ C 57 της 29.2.2000, σ. 81.

(2) ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 27.

(3) ΕΕ C 144 της 16.5.2001, σ. 17.

2. Εκτιμά ότι τα θέματα του οικονομικού ανταγωνισμού, του περιβάλλοντος και της ασφάλειας εφοδιασμού, τα οποία αποτελούν τους τρεις πυλώνες της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελήφθησαν υπόψη ταυτόχρονα με το ίδιο ενδιαφέρον, ενώ το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των δικτύων ενέργειας αφορούσε περισσότερο το θέμα της ανταγωνιστικότητας.

3. Εκτιμά ότι οι βασικές ανησυχίες της Επιτροπής των Περιφερειών, που ανεπτύχθησαν σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις, που αναφέρονται στην εισαγωγή της παρούσας γνωμοδότησης εκφράζουν σαφώς τη βούληση όπως οι εν λόγω πολιτικές «που παρουσιάζονται στο ίδιο στρατηγικό έγγραφο (προκειμένου) να αυξηθεί η συνοχή της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας» (3), συμπεριληφθούν στην Πράσινη Βίβλο.

4. Εκτιμά ότι το έγγραφο αναφέρεται στην Ευρώπη των 30 μελών συνεπώς και στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, από τις οποίες οι περισσότερες υπέφεραν από ενεργειακή ανεπάρκεια· είναι επιτακτικό να σταματήσει αυτή η κατάσταση.

5. Εκφράζει την απόλυτη ικανοποίησή της που η Πράσινη Βίβλος καθορίζει ως πρώτη προτεραιότητα τον έλεγχο της ζήτησης της ενέργειας, και εν συνεχεία την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δύο κατευθύνσεις για τις οποίες η ΕΤΠ έχει επανειλημμένα εκφράσει το ενδιαφέρον της. Επιδοκιμάζει ιδιαίτερα την Πράσινη Βίβλο, διότι σε αυτή αναφέρεται ότι «η Ένωση καλείται να εξισορροπήσει την πολιτική προσφοράς μέσω δράσεων που να είναι σαφώς υπέρ μίας πολιτικής για τη ζήτηση» ή ακόμη ότι «μόνο μία πολιτική προσανατολισμένη προς τη ζήτηση μπορεί να θέσει τα θεμέλια μιας γνήσιας και βιώσιμης πολιτικής ασφάλειας του εφοδιασμού στον τομέα της ενέργειας». (ερώτηση 1)

6. Διερωτάται όμως για την εμβέλεια των προτεινόμενων μέσων προκειμένου να αποφευχθούν οι δυσκολίες «στην περίπτωση που δεν αναληφθεί καμία ενέργεια» λόγω :

- της απουσίας ποσοτικοποιημένων στόχων για την εξοικονόμηση ενέργειας, της οποίας οι δυνατότητες είναι πολύ σημαντικές (μολονότι καθορίστηκαν ποσοτικοποιημένοι στόχοι για τις ανανεώσιμες ενέργειες στη Λευκή Βίβλο και στο σχέδιο οδηγίας όπως συμβαίνει συχνά στις πολιτικές για την προσφορά)
- της απουσίας μελλοντικών σεναρίων ενέργειας, σε κλίμακα ΕΕ, στα οποία θα αναφέρονται τα αποτελέσματα που θα έχει στην κατανάλωση της ενέργειας η εφαρμογή μιας αυστηρής πολιτικής ελέγχου της κατανάλωσης της·
- της αδυναμίας των προτάσεων σε όρους «οριζόντιων πολιτικών» οι οποίες φαίνεται να περιορίζονται σε τεχνολογικά και φορολογικά μέτρα, δεδομένου ότι το φορολογικό μέσο θεωρείται — μη συμπεριλαμβανομένων των πειραματικών δράσεων που έχουν και αυτές το ενδιαφέρον τους και πρέπει να προωθηθούν, των οποίων όμως ο αντίκτυπος είναι περιορισμένος — ως το μόνο μέσο δράσης που αναφέρεται στον τομέα για τη ζήτηση της ενέργειας. (ερώτηση 9)

7. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την προτεραιότητα που δόθηκε στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων ενεργειών οι οποίες παρουσιάζονται ως «το κλειδί της αλλαγής» και για την υπόδειξη που περιέχεται όσον αφορά την ανάγκη για την παροχή οικονομικών ενισχύσεων (κρατικές ενισχύσεις, φορολογικές μειώσεις, χρηματοδοτική υποστήριξη) για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων ενεργειών. (ερώτηση 7)

8. Θεωρεί συνεπώς ότι η συγχρηματοδότηση των ενισχύσεων για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων ενεργειών (ενέργειες συσσώρευσης) από τη βιομηχανία της ενέργειας ορυκτών και σχάσης (ενεργειακά αποθέματα) αποτελεί μία αιτιολογημένη οικονομική απάντηση στις πραγματικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού των οποίων είναι θύματα οι ανανεώσιμες ενέργειες. (ερώτηση 7)

9. Τονίζει ότι μία πολιτική που θα αφιέρωνε μεγαλύτερο μέρος στον έλεγχο της ζήτησης και στην παραγωγή από ανανεώσιμες και αποκεντρωμένες μορφές ενέργειας συνεπάγεται τον επαναπροσανατολισμό του ενδιαφέροντος και της δράσης προς νέες μορφές φορέων σε όλα τα επίπεδα και τομείς: από τους ερευνητές ως τους καταναλωτές, επιχειρήσεις, μάστορες οικοδομών, αρχιτέκτονες,

επιχειρήσεις μεταφορών, διακοσμητές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κ.λπ., διότι οι αποφάσεις τους επηρεάζουν την τελική κατανάλωση ενέργειας. (ερωτήσεις 9 και 13) Η εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας στον τομέα του ενεργειακού εφοδιασμού αποτελεί κρίσιμο ζήτημα, εάν πραγματικά επιθυμούμε να λάβουμε υπόψη μας το σύνολο των τοπικών και περιφερειακών δυνατοτήτων όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας και τις τοπικές ενεργειακές πηγές.

10. Εμμένει στο γεγονός ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές οφείλουν να διαδραματίσουν πρωταρχικό ρόλο στη σύλληψη και την υλοποίηση παρόμοιας πολιτικής που θα έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη εντονότερης δράσης από τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα με την έννοια της ζήτησης πρέπει να αναπτυχθεί η έννοια της προσφοράς: γενικότερα, κάθε φορέας, πολίτης όπως και βιομήχανος ή δήμαρχος πρέπει να γνωρίζει τις δυνατότητες που υπάρχουν για την εξοικονόμηση ενέργειας, δυνατότητες που εξαρτώνται από αυτόν και πρέπει να προτρέπεται στην κατάρτιση «σχεδίων δράσης» για την αξιοποίηση της εν λόγω πηγής. Επομένως, πρέπει προς την κατεύθυνση αυτή να επιχειρηθεί σήμερα η ανακατανομή των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων της Ένωσης και των κρατών μελών. (ερώτηση 13)

11. Φρονεί ότι τα περισσότερα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για την πολιτική ελέγχου της ζήτησης και της προώθησης των αποκεντρωμένων ενεργειών είναι γνωστά. Η υλοποίησή τους στην πράξη είναι το πραγματικό πρόβλημα το οποίο πρέπει να επιλυθεί. Αποτελεί πρόβλημα κοινής πολιτικής απόφασης της ΕΕ και των κρατών μελών, σε συνδυασμό με όλους τους άλλους φορείς μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές. Το εν λόγω πρόβλημα αφορά κυρίως:

- τους ποσοτικοποιημένους στόχους και αν είναι απαραίτητο υποχρεωτικούς, οι οποίοι όμως είναι δυνατόν να απορριφθούν από τους αρμόδιους φορείς μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι περιφερειακές και τοπικές αρχές·
- μία σειρά μέσων: νομικών, φορολογικών, διακανονιστικών, διοργανωτικών, τεχνολογικών, προτρεπτικών, τα οποία έχουν μελετηθεί για να ενσωματωθούν στα συστήματα λήψης απόφασης των περισσότερων φορέων·
- την υποχρέωση υλοποίησης προγραμμάτων δράσης για την αποτελεσματικότητα της ενέργειας και την προώθηση της αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας σε διάφορα περιφερειακά επίπεδα (ΕΕ, κράτη μέλη, περιφέρειες, πόλεις, κ.λπ.) και σε διάφορους τομείς (μεταφορές, οικοδομές, βιομηχανία, γεωργία)·
- την πολιτική προώθησης της συμπαραγωγής, μετρίου και μικρού μεγέθους·
- τη διάδοση πληροφόρησης σε μεγάλη κλίμακα που μπορεί να αποτελέσει το αντίβαρο των διαφημίσεων των προσφερόντων ενέργεια, που επιδιώκουν την αύξηση της κατανάλωσής της και πιθανόν την επιβολή κανόνων όσον αφορά τις διαφημίσεις·

— τη στήριξη όσον αφορά την ενίσχυση των ανθρώπινων πόρων του σχετικού τομέα για να επιτευχθεί μία καλύτερη ισορροπία μεταξύ μέσων προώθησης της προσφοράς ενέργειας, αφενός, και των μέσων ελέγχου της ζήτησης και της αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας αφετέρου, ισορροπία την οποία χρειάζεται η αγορά. (ερώτηση 9)

12. Λαμβάνει γνώση της επιβεβαίωσης σύμφωνα με την οποία «η μεσοπρόθεσμη συμβολή της πυρηνικής ενέργειας επιβάλλεται με τη σειρά της να αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης»: μεταξύ των θεμάτων που αναμφίβολα θα καλύψει ο διάλογος, αναμένεται να συμπεριληφθούν η απόφαση των περισσότερων κρατών μελών υπέρ της απαγκίστρωσης από την πυρηνική ενέργεια, η αντιμετώπιση της ανόδου της θερμοκρασίας στην επιφάνεια του πλανήτη και η ασφάλεια του εφοδιασμού, καθώς και η αειφόρος ανάπτυξη. (ερώτηση 8)

13. Εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα δίκτυα των μεταφορών ενέργειας — ιδίως ηλεκτρικής — πρέπει και αυτά να πειθαρχούν στις περιβαλλοντικές επιταγές. Από την άποψη αυτή, οι αρνητικές συνέπειες των δικτύων δεν πρέπει να υποτιμώνται και οι σχετικές περιφέρειες πρέπει να συνδεθούν με τα ενδεχόμενα προγράμματα όσο το δυνατόν νωρίτερα. (ερώτηση 6)

14. Συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η φυσική ασφάλεια του εφοδιασμού επιτυγχάνεται μέσω συμφωνιών με τις παραγωγούς χώρες, τονίζει όμως ότι το θέμα της ασφάλειας του εφοδιασμού της ΕΕ συνδέεται με εκείνο του συνόλου των καταναλωτών του πλανήτη και ιδιαίτερα με την ασφάλεια εφοδιασμού των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων χωρών. Κατά συνέπεια, η διάδοση τεχνολογιών και μεθόδων για την αποδοτικότητα της ενέργειας και των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στις εν λόγω χώρες τόσο σε επίπεδο διεθνούς συνεργασίας όσο και σε επίπεδο αποκέντρωσης της συνεργασίας πρέπει να θεωρηθεί ως αυτοτελές μέρος και της δικής μας πολιτικής για την ασφάλεια του εφοδιασμού. (ερωτήσεις 1 και 4)

15. Θεωρεί ότι έχοντας ως στόχο την αειφόρο ανάπτυξη, ο επιμερισμός της ενεργειακής αφθονίας των ορυκτών καυσίμων του πλανήτη που οι βιομηχανοποιημένες χώρες του Βορρά κατανάλωσαν μέχρι σήμερα σχεδόν αποκλειστικά αποτελεί ηθικό καθήκον, αλλά και πράξη πολιτικής ωριμότητας για την ειρήνη του κόσμου και προτείνει να εισηγηθεί η ΕΕ διεθνείς συνεργασίες ιδίως προς την κατεύθυνση των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με την προοπτική της αειφόρου ανάπτυξης «για όλους». (ερωτήσεις 1 και 4)

Συστάσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

16. Φρονεί ότι τουλάχιστον τα εξής τέσσερα στοιχεία οδηγούν στην ενσωμάτωση της ενέργειας σε ένα κεφάλαιο της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- η ενσωμάτωση των πολιτικών ενέργειας, ιδιαίτερα κατόπιν της υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας·
- ο σεβασμός των κοινών διεθνών υποχρεώσεων της ΕΕ και των ΗΠΑ, ιδιαίτερα όσον αφορά την προστασία του κλίματος·

— η ώθηση που πρέπει να δοθεί στις πολιτικές για τον έλεγχο της ζήτησης της ενέργειας και για την προώθηση των ανανεώσιμων ενεργειών·

— η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως πρώτη παγκόσμια οικονομική δύναμη, διαθέτει πραγματική εξουσία για να κάμψει τις διεθνείς πολιτικές υπέρ μιας βιώσιμης ενεργειακής πολιτικής, εάν μιλήσει ως ένας άνθρωπος. (ερώτηση 2)

17. Ζητεί από την Επιτροπή να αντισταθμίσει το σενάριο που αναφέρεται πολλές φορές στην Πράσινη Βίβλο «εάν δεν αναληφθεί καμία δράση», με άλλα σενάρια αναφέροντας το τι θα συνέβαινε «εάν εφαρμόζοταν μία δραστήρια πολιτική» στους τομείς του ελέγχου της ζήτησης, της προώθησης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και της αποκέντρωσης της παραγωγής της, της επαναφοράς της πυρηνικής ενέργειας, κλπ με την όσο το δυνατόν πιο συστηματική ενσωμάτωση στα εν λόγω σενάρια της παρέμβασης των τοπικών και περιφερειακών αρχών. (ερωτήσεις 9 και 13)

18. Επειδή θεωρεί ότι η συνειδητοποίηση του ελέγχου της ζήτησης, είναι η πρώτη πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να κερδίσει σε αξιοπιστία, να ενισχυθεί εμφανώς τόσο όσον αφορά το πραγματικό περιεχόμενο της πολιτικής ελέγχου της ζήτησης όσο και το πρόγραμμα δράσης για τη βελτίωση της αποδοτικότητας της ενέργειας, να είναι πιο φιλόδοξο, περισσότερο ολοκληρωμένο αναφορικά με τις τομεακές πολιτικές, αφενός, και τις περιφερειακές, αφετέρου, και τα κοινωνικά προγράμματα που το στηρίζουν, ιδίως το SAVE, να αρθούν στο ύψος των νέων αυτών φιλοδοξιών. (ερώτηση 9)

19. Προτείνει, όπως συνέβη και στην περίπτωση της ενέργειας που παράγεται από τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, να εξετασθεί μία οδηγία — πλαίσιο για την αποδοτικότητα της ενέργειας — οδηγίες για τα κτίρια, τις μεταφορές, τους εξοπλισμούς, κ.λπ., οι οποίες μπορεί να είναι «θυγατρικές» οδηγίες — που θα καλύπτει τα διάφορα σημεία που αναφέρθηκαν ανωτέρω — οδηγία που θα επιβάλει στα κράτη μέλη να δεσμευθούν με ποσοτικοποιημένους στόχους στον τομέα της αποτελεσματικότητας της ενέργειας, οι οποίοι θα συνοδεύονται με αντίστοιχα σχέδια δράσης και μέτρα· τα ανωτέρω στο πλαίσιο μιας πολιτικής που θα χαράσσεται κατόπιν συνεννόησης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που θα συμμετέχουν στην υλοποίησή της. Παρόμοια περιφερειακά σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας που θα πραγματοποιούνται σε εθνικές κλίμακες, αλλά και σε περιφερειακές και τοπικές θα είχαν το πλεονέκτημα να ευαισθητοποιούν και να κινητοποιούν ορισμένους φορείς που είναι απαραίτητοι για την καθιέρωση μιας δραστηρής πολιτικής ελέγχου αναφορικά με τη ζήτηση και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και την αποκεντρωμένη παραγωγή της, μορφές που χρειάζεται να τονωθούν μέσω της «ζήτησης» τεχνολογίας εκ μέρους των κυρίων των δημοσίων και ιδιωτικών έργων. (ερωτήσεις 9 και 13)

20. Προτείνει να εκτελεστεί το ταχύτερο δυνατό, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μία εργασία από εμπειρογνώμονες με θέμα την αποδοτικότητα της ενέργειας, οι οποίοι θα προέρχονται από διάφορες χώρες της Ένωσης, προκειμένου να επεξεργαστούν λεπτομερώς τα στοιχεία της πολιτικής της ζήτησης την οποία καθορίζει η Πράσινη Βίβλο ως τον κεντρικό άξονα της ενεργειακής στρατηγικής της Ένωσης, όπως π.χ νομοθετικά και κανονιστικά μέσα, συνταγματικά και ανθρώπινα, προγράμματα οικονομικών και φορολογικών κινήτρων, πληροφόρησης και κατάρτισης, έρευνας, κλπ, τα οποία είναι απαραίτητα σε κοινοτικό επίπεδο και στις χώρες μέλη (συμπεριλαμβανομένων των υποψηφίων προς ένταξη χωρών). (ερωτήσεις 9 και 13)

21. Επαναλαμβάνει την άποψη της σύμφωνα με την οποία υποστηρίζει το ενδιαφέρον που έχει η φορολογική διάσταση, η οποία βασίζεται στην κατανάλωση της ενέργειας και στις εκπομπές αερίων — που δημιουργούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου — για να εφαρμοστεί μία πολιτική που θα βασίζεται στον έλεγχο της ζήτησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γνωρίζει όμως λόγω πείρας ότι για να εφαρμοστεί μια παρόμοια πολιτική είναι απαραίτητη η λήψη ποικιλίας μέτρων υποστήριξης. Ιδιαίτερα τα χρηματοδοτικά μέτρα υποστήριξης που συνιστώνται στην Πράσινη Βίβλο για τις ανανεώσιμες ενέργειες θα έπρεπε να ισχύουν και για την εξοικονόμηση της ενέργειας. (ερώτηση 3)

22. Προτείνει όπως η προτεραιότητα που δόθηκε στον έλεγχο της ζήτησης να είναι περισσότερο παρούσα στη μελλοντική οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 96/92/ΕΚ και 98/30/ΕΚ όσον αφορά τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ως μία από τις συνιστώσες των υποχρεώσεων των υπηρεσιών κοινής ωφελείας για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ενεργειακή απόδοση, συνδυασμός παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, ανανεώσιμες ενέργειες, φορολόγηση της ενέργειας, ευχερής πρόσβαση από τα τοπικά δίκτυα διανομής στα δίκτυα μεταφορών). (ερώτηση 9)

23. Προτείνει όπως η πολιτική προώθησης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας — η οποία απετέλεσε το αντικείμενο της πρόσφατης κοινής θέσης (COD 2000/00116) του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ενόψει της οδηγίας σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας — είτε πρέπει να συμπληρωθεί στην Πράσινη Βίβλο με διατάξεις σχετικά με τη συνεισφορά των ανανεώσιμων ενεργειών όσον αφορά την παραγωγή θερμότητας (βιομάζα, γεωθερμία, θερμική ενέργεια του ηλίου, κ.λπ.) οι οποίες έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σε αστικό και αγροτικό και προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες είτε πρέπει να ληφθεί περισσότερο υπόψη και να μην περιοριστεί, όπως συμβαίνει συχνά, στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας. Η πολιτική προώθησης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας πρέπει να αφιερώσει μεγαλύτερο χώρο για την ενσωμάτωση της συνιστώσας «ανανεώσιμης» στις νέες κατασκευές και σε εκείνες που υφίστανται ριζική αναδιάρθρωση και ευρύτερα

να συμπεριλάβει όλες τις επιλογές από την οικοδομή ως τις μεταφορές και να υποστηριχθεί από τα κοινοτικά προγράμματα, ιδίως από το ALTENER, ώστε να αρθούν αυτά στο ύψος των φιλοδοξιών. (ερώτηση 7)

24. Προτείνει όπως η έννοια της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού των καταναλωτών της ΕΕ είναι επίσης παρούσα στα προσεχή κοινοτικά έγγραφα σχετικά με τις οδηγίες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ιδίως στα πλαίσια μιας υπηρεσίας κοινής ωφελείας η οποία πρέπει να παρέχεται σε όλους τους πολίτες και η οποία θα μπορούσε να καταστεί — σε ευρεία έννοια — ο τέταρτος πυλώνας της κοινοτικής πολιτικής για την ενέργεια.

25. Προτείνει όπως, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα τονίζει η Πράσινη Βίβλος σχετικά με τις περιβαλλοντικές ανησυχίες, οι κίνδυνοι ατυχήματος και ρύπανσης που συνδέονται με τις πυρηνικές δραστηριότητες συμπεριληφθούν στην ανάλυση ισότιμα με την καταπολέμηση της ανόδου της θερμοκρασίας που επιδρά στο κλίμα και ότι η χρήση του άνθρακα, που είναι βέβαια δυσμενής, όσον αφορά τη δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου, αλλά παρουσιάζει αναντίρρητα πλεονεκτήματα σε όρους ασφάλειας του εφοδιασμού, μακροβιότητας των πηγών και ανάπτυξης «καθαρών» ευρωπαϊκών διαδικασιών στις διεθνείς αγορές να μην αποκλεισθεί εκ προοιμίου. (ερώτηση 8)

26. Προτείνει όπως «καταστρωθεί ένα επειγόν πρόγραμμα για τη μείωση της έντασης της ενέργειας» για τις Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ως πλήρης συνιστώσα για τη στρατηγική της ασφάλειας του εφοδιασμού της ΕΕ με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών των εν λόγω χωρών και με την ενίσχυση της αποκεντρωμένης συνεργασίας μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία θεωρείται απολύτως αναγκαίο μέσο για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και για την αναπαραγωγή του κοινοτικού κεκτημένου.

27. Εμμένει ότι τα δίκτυα των τοπικών αρχών που είναι εξειδικευμένα στον τομέα της ενέργειας και που δραστηριοποιούνται για μια βιώσιμη ενεργειακή πολιτική πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στον προβληματισμό, στην υλοποίηση των δράσεων και στην αντίστοιχη διάδοση των πληροφοριών. (ερώτηση 13)

Βρυξέλλες, 15 Νοεμβρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT